

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09213/2015-ERU
Č. j. 09213-3/2015-ERU

V Ostravě dne 15. října 2015

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ustanovení § 87 zákona o přestupcích, vedeném pod sp. zn. KO-09213/2015-ERU s obviněným z přestupku – ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████, ██████████ – ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku – ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████, ██████████ (dále jen „obviněný z přestupku“) - se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 23. dubna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území ██████████ u domu č. p. ██████████ zemní práce související se stavbou rodinného domu, při kterých došlo prostřednictvím ručního nářadí k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 25, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání přestupku dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 28715.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 5. června 2015 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 25, k němuž došlo dne 23. dubna 2015 v katastrálním území ██████████ u domu č. p. ██████████.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 14. července 2015 Protokol o kontrole č. K027915, č. j. 04953-4/2015-ERU. Kontrolovaná osoba, tj. obviněný z přestupku, neuplatnila vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námitky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 04953/2015-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 15. října 2015, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 09213-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ustanovením § 87 zákona o přestupcích k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 23. dubna 2015 přijal územní správce plynárenských sítí, RWE Distribuční služby, s.r.o., pověřený operativní správou majetku RWE GasNet, s.r.o., hlášení o zásahu v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy.

K poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 25 došlo v katastrálním území [redacted] u domu č. p. [redacted] v důsledku provádění zemních prací v souvislosti se stavbou rodinného domu, kdy k samotnému poškození plynárenského zařízení došlo při výkopových pracích za účelem vybudování nového vjezdu k domu č. p. 103. V tomto místě byla zemina odebrána nejdříve strojně a poté probíhalo kolem plynárenského zařízení dočišťování terénu ručním nářadím, při kterém obviněný z přestupku překopl středotlakou plynovodní přípojku pro sousední nemovitost č. p. 95. Dle sdělení obviněného z přestupku se nad předmětnou plynovodní přípojkou nacházel písek, který byl vnějšími vlivy smíchán se zeminou, tudíž nebyl viditelný na první pohled.

Zhotovitelem zemních prací na výše uvedené stavbě, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení, včetně sjezdu na místní komunikaci, byla fyzická osoba nepodnikající, pan [redacted].

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bylo požadováno a následně správcem plynárenského zařízení dne 12. března 2013 s platností na 24 měsíců vydáno společně s orientačním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo prostřednictvím společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., v zájmovém území výstavby prokazatelně provedeno barvou na osu potrubí, o čemž svědčí Protokol o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 17. června 2013, včetně písemného vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který následně zajistil jeho opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenských zařízení č. [redacted] ze dne 23. dubna 2015) k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi. Nedošlo k žádnému doprovodnému

úniku zemního plynu do ovzduší. Vynaložené náklady spojené s opravami plynárenského zařízení a únikem zemního plynu obviněný z přestupku uhradil.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Jak vyplývá ze spisového materiálu, obviněný se dopustil spáchání posuzovaného přestupku z nedbalosti. Vzhledem k tomu, že jedním ze znaků přestupku jako takového, je pouhé zaviněné jednání obviněného, nemá správní orgán za potřebné dále rozebírat úvahy o tom, zda jednání obviněného naplňuje znaky vědomé či nevědomé nedbalosti, neboť postačí, že je prvek zavinění přítomen.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 10 a 13 přestupek, kterého se obviněný z přestupku dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, v jehož důsledku došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 25 a přerušení dodávky plynu I konečnému zákazníkovi, splňuje nepochybně též kritérium společenské nebezpečnosti, neboť tím došlo k narušení bezporuchového a bezpečného provozu předmětného zařízení.

Z ustanovení § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Úřad má za prokázané, že se obviněný z přestupku nacházel v ochranném pásmu plynárenského zařízení, když ručním náradím dočišťoval terén kolem plynárenského zařízení. Obviněný z přestupku naplnil též další znak předmětné skutkové podstaty, neboť v důsledku provádění této činnosti došlo k přerušení dodávky plynu do sousední nemovitosti, čímž byla narušena spolehlivost a bezpečnost provozu.

Úřad má tedy za prokázané, že se obviněný dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) a přistoupil k udělení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ustanovení § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného z přestupku porušuje obecný zákaz poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení. Úřad však při posuzování závažnosti přestupku přihlédl zejména ke skutečnosti, že obviněný z přestupku poškodil předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení. Při posuzování následků správní orgán především zkoumal rozsah poškozených subjektů. Úřad tak uvádí, že v důsledku činnosti obviněného z přestupku došlo k přerušení dodávky plynu do odběrného místa jednoho odběratele, k čemuž správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj pachatele ke spáchanému přestupku. Obviněný z přestupku vynaložené náklady spojené s opravami plynárenského zařízení a únikem zemního plynu uhradil, což správní orgán vyhodnotil jako polehčující okolnost. Úřad navíc nemá povědomí o tom, že by s obviněným z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty taktéž jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že "správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé,

že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí". V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tedy spíše v symbolické výši, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta ve výši 1000 Kč byla uložena v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ustanovením § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení